

Briuselis, 2020 05 20
COM(2020) 516 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

**dėl 2020 m. Liuksemburgo nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl
2020 m. Liuksemburgo stabilumo programos**

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2020 m. Liuksemburgo nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2020 m. Liuksemburgo stabilumo programos

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

- (1) 2019 m. gruodžio 17 d. Komisija priėmė metinę tvaraus augimo strategiją, kuria pradamas 2020 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Ji tinkamai atsižvelgė į 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį. 2019 m. gruodžio 17 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 priėmė ir įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Liuksemburgas nenurodytas kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija taip pat priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos;
- (2) 2020 m. vasario 26 d. paskelbta 2020 m. Liuksemburgui skirta ataskaita². Joje įvertinta Liuksemburgo pažanga, padaryta įgyvendinant 2019 m. liepos 9 d. Tarybos priimtas šaliai skirtas rekomendacijas³, veiksmai, kurių šalis ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais priimtas rekomendacijas, ir Liuksemburgo pažanga siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“;
- (3) 2020 m. kovo 11 d. Pasaulio sveikatos organizacija COVID-19 protrūkį oficialiai paskelbė pasauline pandemija. Dėl pandemijos piliečiai, visuomenė ir ekonomika

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

² SWD(2020) 515 *final*.

³ OL C 301, 2019 9 5, p. 117.

pateko į ekstremalią didelio pavojaus visuomenės sveikatai situaciją. Ji kelia didžiulį spaudimą nacionalinėms sveikatos sistemoms, trikdo pasaulines tiekimo grandines, kelia finansų rinkų nestabilumą, lemia vartotojų paklausos sukrėtimus ir neigiamai veikia įvairius sektorius. Ji kelia grėsmę žmonių darbo vietoms, jų pajamoms ir įmonių verslui. Jos sukeltas didelis ekonominis sukrėtimas jau turi skaudžių pasekmių Europos Sąjungoje. 2020 m. kovo 13 d. Komisija priėmė komunikatą⁴, kuriuo raginama užtikrinti suderintą ekonominį atsaką į krizę, įtraukiant visus nacionalinio ir Sąjungos lygmens suinteresuotuosius subjektus;

- (4) kelios valstybės narės paskelbė nepaprastąją padėtį arba ėmėsi neatidėliotinių priemonių. Visos neatidėliotinos priemonės turėtų būti griežtai proporcingos, būtinos, ribotos trukmės ir atitikti Europos bei tarptautinius standartus. Joms turėtų būti taikoma demokratinė priežiūra ir nepriklausoma teisminė peržiūra;
- (5) 2020 m. kovo 20 d. Komisija priėmė Komunikatą dėl Stabilumo ir augimo pakto nustatytos bendrosios išvengimo sąlygos taikymo⁵. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 1 dalyje, 6 straipsnio 3 dalyje, 9 straipsnio 1 dalyje bei 10 straipsnio 3 dalyje ir Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 5 dalyje bei 5 straipsnio 2 dalyje nustatytą išlygą sudaromos palankesnės sąlygos koordinuoti biudžeto politiką esant dideliame ekonomikos nuosmukiui. Komunikate Komisija pritarė Tarybos nuomonei, kad, atsižvelgiant į numatomą didelį ekonomikos nuosmukį dėl COVID-19 protrūkio, dabartinės sąlygos leidžia pradėti taikyti šią išlygą. 2020 m. kovo 23 d. valstybių narių finansų ministrai pritarė Komisijos vertinimui. Pradėjus taikyti bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą leidžiama laikinai nukrypti nuo vidutinio laikotarpio biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano, jei tai nekeltų pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutiniu laikotarpiu. Kalbant apie korekcinę dalį, Taryba taip pat gali, remdamasi Komisijos rekomendacija, priimti patikslintą fiskalinę trajektoriją. Taikant bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą Stabilumo ir augimo pakto procedūros nestabdamos. Ji suteikia galimybę valstybėms narėms nukrypti nuo paprastai taikomų biudžetinių reikalavimų, o Komisijai ir Tarybai – imtis būtinų politikos koordinavimo priemonių laikantis Pakto;
- (6) siekiant apriboti ir kontroliuoti pandemijos plitimą, padidinti nacionalinių sveikatos sistemų atsparumą, verslui bei namų ūkiams teikiamos paramos priemonėmis sušvelninti socioekonominis padarinius ir užtikrinti adekvačias sveikatos ir saugos sąlygas darbo vietoje, kad būtų galima atnaujinti ekonominę veiklą, reikia nuolatinių veiksmų. Kad paremtų valstybių narių pastangas tose srityse, ES turėtų visapusiškai išnaudoti įvairias turimas priemones. Be to, valstybės narės ir Sąjunga turėtų bendradarbiaudamos rengti priemones, kurios yra būtinos, kad galėtume grįžti prie įprasto savo visuomenės ir ekonomikos funkcionavimo ir tvaraus augimo, įtraukdamos, *inter alia*, žaliąją bei skaitmeninę transformaciją ir naudodamosi visa krizės metu įgyta patirtimi;
- (7) dėl COVID-19 krizės išryškėjo bendrosios rinkos gebėjimas lanksčiai prisitaikyti prie išskirtinių aplinkybių. Vis dėlto siekiant užtikrinti greitą ir sklandų perėjimą prie atsigavimo etapo ir laisvo prekių, paslaugų bei darbuotojų judėjimo, išskirtines priemones, neleidžiančias įprastai veikti bendrajai rinkai, būtina panaikinti, kai tik jos bus nebebūtinos. Dabartinė krizė parodė, kad sveikatos sektoriuje reikia pasirengimo krizėms planų, visų pirma apimančių geresnes pirkimo strategijas, diversifikuotas

⁴ COM(2020) 112 *final*.

⁵ COM(2020) 123 *final*.

tiekimo grandines ir strateginius būtiniausių prekių rezervus. Jie yra esminiai platesnių pasirengimo krizėms planų rengimo elementai;

- (8) kad visus nenaudojamus Europos struktūrinių ir investicijų fondų išteklius valstybės narės galėtų sutelkti išskirtiniam COVID-19 pandemijos poveikiui švelninti, Sąjungos teisės aktų leidėjas jau priėmė atitinkamų teisės aktų pakeitimus⁶. Tais pakeitimais bus suteikta papildomų lankstumo galimybių ir nustatytos supaprastintos ir racionalizuotos procedūros. Siekiant sumažinti pinigų srautų sunkumus, valstybėms narėms taip pat suteikta galimybė 2020–2021 finansiniais metais pasinaudoti 100 % bendru finansavimu iš Sąjungos biudžeto. Liuksemburgas raginamas visapusiškai pasinaudoti tomis galimybėmis, kad padėtų asmenims ir sektoriams, kuriuos šie iššūkiai paveikė labiausiai;
- (9) 2020 m. balandžio 30 d. Liuksemburgas pateikė 2020 m. nacionalinę reformų programą, o 2020 m. balandžio 29 d. – 2020 m. stabilumo programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;
- (10) šiuo metu Liuksemburgui taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis;
- (11) 2020 m. stabilumo programoje vyriausybė planuoja, kad nominalusis balansas pablogės nuo 2,2 % BVP pertekliaus 2019 m. iki 8,5 % BVP deficito 2020 m. Numatoma, kad 2021 m. deficitas sumažės iki 3,0 % BVP. 2020 m. stabilumo programoje numatoma, kad iki 22,1 % BVP 2019 m. padidėjęs valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2020 m. išaugs iki 28,7 %. Makroekonominę ir fiskalinę perspektyvas veikia didelis neapibrėžtumas dėl COVID-19 pandemijos;
- (12) reaguodamas į COVID-19 pandemiją ir laikydamasis suderinto Sąjungos požiūrio, Liuksemburgas ėmėsi biudžetinių priemonių, kad padidintų sveikatos sistemos pajėgumą, suvaldytų pandemiją ir suteiktų pagalbą labiausiai nukentėjusiems asmenims ir sektoriams. Pagal 2020 m. stabilumo programą tos biudžetinės priemonės sudarė 5,5 % BVP. Šios priemonės yra, be kita ko: sveikatos priežiūros paslaugų stiprinimas, parama sunkumų patiriančioms įmonėms, gražintinos paskolos ir sutrumpinto darbo laiko tvarka, taip pat taikoma savarankiškai dirbantiems asmenims ir tarpvalstybiniais darbuotojams. Be to, Liuksemburgas paskelbė apie priemones, kurios, nors ir nedaro tiesioginio poveikio biudžetui, padės palaikyti įmonių likvidumą. Tos priemonės apima mokesčių atidėjimą, paskolas laikinų finansinių sunkumų patiriančioms mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir garantijas. Priešingai, nei nurodyta 2020 m. stabilumo programoje, Komisijos vertinimu, paketo poveikis yra mažesnis, nes mokesčių atidėjimo ir gražintinų paskolų teikimo jį nelaiko diskrecinėmis priemonėmis, turinčiomis poveikį biudžetui. Tačiau valdžios institucijos mano, kad tiesioginių mokesčių atidėjimas galiausiai turėtų poveikį biudžetui, ir jis įtrauktas į pirmiau minėtą 5,5 % BVP sumą. Be to, dalis sumos, susijusios su sutrumpinto darbo laiko sistemomis, jau laikoma automatinių stabilizavimo priemonių veikimo dalimi. Apskritai priemonės, kurių ėmėsi Liuksemburgas, atitinka Komisijos komunikate dėl suderinto ekonominio atsako į COVID-19 protrūkį išdėstytas gaires.

⁶ 2020 m. kovo 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/460, kuriuo dėl konkrečių priemonių investicijoms į valstybių narių sveikatos priežiūros sistemas ir kitus jų ekonomikos sektorius sutelkti reaguojant į COVID-19 protrūkį iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 508/2014 (Atsako į koronaviruso grėsmę investicijų iniciatyva) (OL L 99, 2020 3 31, p. 5), ir 2020 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/558, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1301/2013 ir (ES) Nr. 1303/2013, kiek tai susiję su konkrečiomis priemonėmis, kuriomis sudaromos išskirtinės lanksčios sąlygos naudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšas reaguojant į COVID-19 protrūkį (OL L 130, 2020 4 24, p. 1).

Visiškas tų priemonių įgyvendinimas, o vėliau, kai leis ekonominės sąlygos, fiskalinės politikos perorientavimas siekiant užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę padės išsaugoti fiskalinį tvarumą vidutiniu laikotarpiu;

- (13) remiantis Komisijos 2020 m. pavasario prognoze, grindžiama nesikeičiančios politikos scenarijumi, Liuksemburgo valdžios sektoriaus balansas bus 4,8 % BVP deficitas 2020 m. ir 0,1 % BVP perteklius 2021 m. Numatoma, kad 2020 ir 2021 m. valdžios sektoriaus skolos santykis vis dar neviršys 60 % BVP. Palyginti su Komisijos prognozėmis, stabilumo programa pagrįsta atsargesnėmis tiek pajamų, tiek išlaidų prielaidomis;
- (14) dėl 2020 m. Liuksemburgo numatomo 3 % BVP deficito ribos viršijimo 2020 m. gegužės 20 d. Komisija paskelbė pranešimą, parengtą pagal Sutarties 126 straipsnio 3 dalį. Apskritai analizė rodo, kad Sutartyje ir Reglamente (EB) Nr. 1467/1997 apibrėžtas deficito kriterijus nėra įvykdytas;
- (15) Liuksemburgo sveikatos sistema yra viena iš geriausiai veikiančių ES. Tačiau 49 % gydytojų ir 62 % sveikatos priežiūros darbuotojų yra užsieniečiai, todėl sistemos kritinio pažeidžiamumo riba gerokai viršijama (pagal Pasaulio sveikatos organizacijos rodiklį). Šiomis aplinkybėmis poveikį Liuksemburgo sveikatos sistemai krizės metu gali daryti vienašaliai kaimyninių šalių sprendimai. Liuksemburgas per rekordiškai trumpą laiką turėjo imtis trumpalaikių priemonių, kad dėl COVID-19 krizės padidintų savo sveikatos priežiūros sistemos atsparumą, pavyzdžiui, mobilizuoti medicinos infrastruktūrą ir įrengti laikiną ligoninės priestatą, taip pat apgyvendinti Liuksemburge tarpvalstybinius sveikatos priežiūros darbuotojus ir jų šeimas;
- (16) numatoma, kad, be pastaraisiais metais augančio sveikatos priežiūros darbuotojų laisvų darbo vietų skaičiaus, sveikatos sistemai ateityje kils daugiau iššūkių. Konkretūs iššūkiai – tai numatomas sveikatos priežiūros paslaugų poreikio didėjimas senėjant visuomenei ir planuojamas 59–69 % medicinos darbuotojų išėjimas į pensiją per kitus 15 metų. Įgūdžių derinimo inovacijos ir profesinių vaidmenų, užduočių pasidalijimo ir pakeitimo kaita atliks svarbų vaidmenį užtikrinant, kad sveikatos sektorius išliktų patraukli darbo vieta. Apskritai dar yra galimybių gerinti sveikatos sistemos valdymą, įskaitant bendradarbiavimą su kaimyninėmis šalimis, ir vyriausybė neseniai pradėjo reikšmingą šios srities reformą. Nors Liuksemburgo skaitmeninė infrastruktūra jau ir taip pažangi, vis dar dedamos pastangos įgyvendinti e. sveikatos sprendimus, pavyzdžiui, skaitmeninius atlyginimo paslaugų teikėjams sprendimus. Liuksemburgas daug dėmesio skyrė skaitmeninėms technologijoms, tokioms kaip superkompiuterija, dirbtinis intelektas, blokų grandinės technologija ir didieji duomenys, ir turi galimybių pasinaudodamas šiais pajėgumais ir bendradarbiaudamas Sąjungos lygmeniu daug prisidėti prie mokslinių tyrimų, kuriais siekiama neutralizuoti virusą bei sumažinti užsikrėtimo atvejų skaičių. Liuksemburgas taip pat nustatė naują paramos schemą, skirtą kovos su COVID-19 produktų mokslinių tyrimų ir plėtos investiciniams projektams, kurie yra būtini siekiant veiksmingai suvaldyti dabartinį protrūkį, kuriant veiksmingus gydymo būdus ir vakcinas;
- (17) pagal Komisijos prognozę numatoma, kad nedarbas 2020 m. išaugs iki 6,4 %, o 2021 m. sumažės iki 6,1 %. Liuksemburgas ėmėsi tam tikrų priemonių, skirtų darbo vietoms išsaugoti (visų pirma dėl sutrumpinto darbo laiko). Tačiau atsižvelgiant į tai, kad dėl naujos minimalių pajamų sistemos (pranc. *revenu d'inclusion sociale*, REVIS) jau padidėjo valstybinės užimtumo tarnybos užregistruotų bedarbių skaičius, nes nuo 2019 m. sausio mėn. įvestas privalomas reikalavimas registruoti jos paramos gavėjus, ypatingą dėmesį reikėtų skirti labiau pažeidžiamoms grupėms, kaip antai vyresnio

amžiaus ir žemos kvalifikacijos darbuotojams. Tie labiau pažeidžiami žmonės labiausiai nukentės dėl COVID-19 krizės padidėjusios konkurencijos darbo rinkoje. Kiti nuo krizės galintys nukentėti pažeidžiami žmonės yra laikini darbuotojai, taip pat žemos kvalifikacijos darbuotojai apskritai. Kaip nustatyta ankstesniais metais Liuksemburgui skirtose rekomendacijose, žemas vyresnio amžiaus darbuotojų užimtumo lygis tebėra struktūrinė Liuksemburgo problema, taip pat daranti poveikį ilgalaikiam pensijų sistemos tvarumui. Dabartinėmis aplinkybėmis vyresnio amžiaus darbuotojams kyla dar didesnė rizika būtų atleistiems iš darbo dėl krizės; dabar labiau nei kada nors anksčiau būtina didinti jų gebėjimą prisitaikyti, kad galėtų dirbti kitus darbus ir kituose sektoriuose, be kita ko, keliant jų kvalifikaciją ir juos perkvalifikuojant. Liuksemburgo socialinės įtraukties rezultatai artimi ES vidurkiui, tačiau nelygybės ir dirbančiųjų skurdo rodikliai pastaraisiais metais prastėjo, o studentų galimybės ir toliau įtakos turi jų socioekonominė padėtis. Šiomis aplinkybėmis visų pirma reikėtų remti labiau pažeidžiamas grupes, siekiant sumažinti socialinį krizės poveikį;

- (18) Liuksemburgas į savo stabilizavimo planą įtraukė tam tikrų priemonių, siekdamas per COVID-19 krizę paremti įmones, visų pirma mažąsias ir vidutines įmones, be kita ko, savarankiškai dirbančius asmenis ir labai mažas įmones. Vienas iš labiausiai paveiktų sektorių yra mažmeninė prekyba: dėl drastiško paklausos sumažėjimo ir dabar taikomų priemonių daugelis įmonių iš viso negali veikti arba apribojo savo veiklą. Mažmeninės prekybos atsigavimą po krizės paskatintų reguliavimo lankstumas. Be to, būtų naudinga remti mažąsias ir vidutines įmones joms diegiant veiklos tęstinumą užtikrinančias skaitmenines technologijas, tokias kaip e. prekyba. Tinkamas priemonės reikėtų išlaikyti per visą atsigavimo laikotarpį, taip pat laipsniškai ir lanksčiai jų atsisakyti ir nustatyti labiausiai paveiktus sektorius, kad būtų galima parengti konkrečius paramos planus, suteikiančius galimybę tiems sektoriams atsigavimo etapu mažinti atsilikimą. Įgyvendinant šias priemones reikia atsižvelgti į bankų sektoriaus atsparumą. Po sunkiausio krizės etapo siekiant paremti mažųjų ir vidutinių įmonių pertvarką ir naujų mažųjų ir vidutinių įmonių kūrimą augimą skatinančiuose sektoriuose, Liuksemburgo nemokumo sistemos reforma gali padėti įmonėms gauti antrą galimybę, jei bankrotas joms gresia ne dėl jų pačių kaltės;
- (19) siekiant paremti ekonomikos atsigavimą, bus svarbu paankstinti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą ir skatinti privačiąsias investicijas, be kita ko, imantis atitinkamų reformų, visų pirma skaitmeniniame ir žaliajame sektoriuose. Liuksemburgas jau ėmėsi iniciatyvų skaitmeninimui ir inovacijoms skatinti, tačiau technologijų integracijos verslo sektoriuje ir privačiųjų investicijų, taip pat viešųjų paslaugų skaitmeninimo lygis tebėra žemas, atsižvelgiant į didelio potencialo aplinką ir šalies užmojų pereiti prie duomenimis grindžiamos ekonomikos. Siekiant paremti mažąsias ir vidutines įmones ir paskatinti augimą ir konkurencingumą, bus labai svarbu investuoti į skaitmeninimą, aukšto lygio skaitmeninius įgūdžius ir inovacijas, taip pat parengti integruotą mokslinių tyrimų ir inovacijų strategiją. Atsigavimą taip pat reikėtų toliau remti trumpuoju laikotarpiu sparčiau vykdant plataus užmojo žaliąsias investicijas. Pagrindiniai sektoriai galėtų būti, visų pirma, darnusis transportas, įskaitant geležinkelius, darni statyba, ypač kiek tai susiję su pastatų (ir esamų, ir naujų) energiniu naudingumu ir atsinaujinančiąja energija. Visa tai galėtų būti tvirta paskata žaliajai ekonomikai ir padėtų Liuksemburgui priartėti prie 2030 m. šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo, energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiosios energijos tikslų, taip pat pasirengti pereiti prie neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos. Ir toliau būtina nustatyti investicinius poreikius ir ieškoti investicijų finansavimo šaltinių, be kita ko, atsižvelgiant į COVID-19 protrūkio

poveikį ekonomikai ir viešiesiems finansams. Liuksemburgui reaguoti į kai kuriuos dėl perėjimo prie neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos kylančius iššūkius, visų pirma šalies ataskaitos D priede nurodytose teritorijose, turėtų padėti 2021–2027 m. Teisingos pertvarkos fondo programavimas. Tai suteiktų Liuksemburgui galimybę kuo geriau pasinaudoti tuo fondu;

- (20) atsižvelgiant į didelius tiesioginių užsienio investicijų srautus ir sudėtingas teises struktūras, kuriose dalyvauja užsienio rėmėjai, Liuksemburgui kyla didelė pinigų plovimo rizika. Ši rizika, visų pirma susijusi su specialistais, teikiančiais paslaugas įmonėms ir patikos fondams arba investicines paslaugas, atsispindi ir nacionaliniame rizikos vertinime. Dėl trūkumų, kurių atsiranda šiems specialistams taikant kovos su pinigų plovimu sistemą, parengiamos neadekvačios rizikos analizės, o pranešimo apie įtartina veiklą lygis yra žemas. Šių specialistų priežiūros intensyvumas yra nepakankamas šiems trūkumams ištaisyti. Siekiant apriboti įmonių slaptumą ir nustatyti tikruosius savininkus, buvo sudarytas nacionalinis tikrųjų savininkų registras. Pateiktos informacijos kokybę ir registro veiksmingumą būtina nuolat stebėti;
- (21) kaip pripažinta 2020 m. euro zonai skirtoje rekomendacijoje, kova su agresyviu mokesčių planavimu tebėra labai svarbi siekiant padidinti mokesčių sistemų veiksmingumą ir teisingumą. Mokesčių mokėtojų agresyvaus mokesčių planavimo strategijų šalutinis poveikis kitoms valstybėms narėms skatina imtis koordinuotų nacionalinės politikos priemonių, kurios papildytų Sąjungos teisės aktus. Liuksemburgas ėmėsi priemonių kovoti su agresyviu mokesčių planavimu, t. y. įgyvendino anksčiau sutartas tarptautines ir europines iniciatyvas, tačiau turint omenyje aukštą dividendų, palūkanų ir autorinių atlyginimų mokėjimų, kaip BVP dalies, lygį galima daryti prielaidą, kad agresyviu mokesčių planavimu užsiimančios bendrovės naudojami šalies mokesčių taisyklėmis. Dauguma tiesioginių užsienio investicijų tenka specialiosios paskirties subjektams. Kadangi palūkanų ir autorinių atlyginimų mokėjimai į užsienį (t. y. mokėjimai, kuriuos ES rezidentai atlieka trečiųjų valstybių rezidentams) išskaičiuojamaisiais mokesčiais neapmokestinami, o dividendų mokėjimai išskaičiuojamaisiais mokesčiais neapmokestinami tam tikromis aplinkybėmis, tie mokėjimai, jei jie nėra apmokestinami gavėjo šalyje, gali būti neapmokestinami iš viso. Liuksemburgas pateikė teisės akto projektą, pagal kurį numatyta neatskaityti palūkanų ir autorinių atlyginimų mokėjimų jurisdikciją turintiems subjektams, įtrauktiems į mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašą, laikydamasis įsipareigojimo tų jurisdikciją turinčių subjektų atžvilgiu nustatyti apsaugos priemones;
- (22) nors šiose rekomendacijose dėmesys sutelktas į pandemijos socioekonominio poveikio švelninimą ir palankesnių sąlygų ekonomikai atsigauti sudarymą, 2019 m. liepos 9 d. Tarybos priimtose 2019 m. konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose taip pat aptartos reformos, būtinos siekiant reaguoti į vidutinio laikotarpio ir ilgalaikius struktūrinius iššūkius. Tos rekomendacijos tebėra aktualios, o jų įgyvendinimas bus toliau stebimas per visą kitų metų Europos semestro metinį ciklą. Taip pat bus stebimas ir rekomendacijų dėl ekonominės politikos, susijusios su investicijomis, įgyvendinimas. Į pastarąsias rekomendacijas turėtų būti atsižvelgta strateginio sanglaudos politikos finansavimo po 2020 m. programavimo procese, be kita ko, rengiant dabartinės krizės poveikio švelninimo priemones ir išėjimo iš jos strategijas;
- (23) Europos semestras yra nuolatinio Sąjungos ekonominės ir užimtumo politikos koordinavimo sistema, galinti prisidėti prie tvarios ekonomikos. 2020 m. nacionalinėse reformų programose valstybės narės įvertino pažangą, padarytą įgyvendinant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus (DVT). Užtikrindamas, kad būtų visapusiškai

įgyvendintos toliau pateiktos rekomendacijos, Liuksemburgas prisidės prie pažangos, daromos siekiant DVT, ir bendrų pastangų užtikrinti konkurencingą tvarumą Sąjungoje;

- (24) siekiant greitai atsigauti nuo ekonominio COVID-19 poveikio, labai svarbu glaudžiai koordinuoti ekonominės ir pinigų sąjungos šalių ekonomiką. Liuksemburgas, kaip valstybė narė, kurios valiuta yra euro, atsižvelgdamas į Euro grupės politines gaires, turėtų užtikrinti, kad jo politika ir toliau atitiktų rekomendacijas euro zonai ir būtų koordinuojama su kitų euro zonos valstybių narių politika;
- (25) per 2020 m. Europos semestrą Komisija atliko išsamią Liuksemburgo ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2020 m. šaliai skirtoje ataskaitoje. Be to, ji įvertino 2020 m. stabilumo programą ir 2020 m. nacionalinę reformų programą, taip pat veiksmus, kurių Liuksemburgas ėmėsi atsižvelgdamas į ankstesniais metais jam skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Liuksemburgo politikai, bet ir tai, kaip jie atitinka Sąjungos taisykles ir gaires, nes būtina stiprinti bendrą Sąjungos ekonomikos valdymą Sąjungos lygio priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų;
- (26) atsižvelgdama į tą vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2020 m. stabilumo programą, o jos nuomonė⁷ pateikta visų pirma toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje,

REKOMENDUOJA Liuksemburgui 2020 ir 2021 m. imtis šių veiksmų:

1. Laikantis bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos, imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas. Kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę ir skolos tvarumą, kartu didinant investicijas. Didinti sveikatos sistemos atsparumą užtikrinant, kad būtų pakankamai sveikatos priežiūros darbuotojų. Sparčiau įgyvendinti reformas, skirtas sveikatos sistemos ir e. sveikatos valdymui gerinti.
2. Švelninti krizės poveikį užimtumui, ypatingą dėmesį skiriant žmonėms, kurių padėtis darbo rinkoje sudėtinga.
3. Užtikrinti, kad būtų veiksmingai įgyvendinamos priemonės, kuriomis remiamas įmonių, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių ir savarankiškai dirbančių asmenų, likvidumas. Siekiant paremti ekonomikos atsigavimą, paankstinti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą ir skatinti privačias investicijas. Investicijas sutelkti į žaliąją ir skaitmeninę pertvarą, visų pirma į darnųjį transportą ir pastatus, švarią ir veiksmingą energijos gamybą ir vartojimą, taip prisidedant prie laipsniško ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo. Skatinti inovacijas ir skaitmeninimą, visų pirma verslo sektoriuje.

⁷ Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.

4. Užtikrinti veiksmingą kovos su pinigų plovimu sistemos taikymo priežiūrą ir vykdymą, kiek tai susiję su specialistais, kurie teikia paslaugas įmonėms ir patikos fondams, taip pat investicines paslaugas. Aktyviau imtis veiksmų, kuriais siekiama spręsti problemas, susijusias su mokesčių sistemos aspektais, dėl kurių sudaromos palankesnės sąlygos agresyviai planuoti mokesčius, visų pirma pasinaudojant mokėjimais į užsienį.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*